

FOTO: MARIAN S. SUCHA

INFORMACE

Doprava

Silniční síť je dobrá, navíc se dá dobře jezdit autobusy a kolektivními taxíky („dolmus“). Z Nikosie do Kyrenie nebo Famagusty se turista dostane buď taxíkem, autobusem, nebo kolektivními taxíky. Na Kypru se jezdí vlevo, což je pozůstatek britské nadvlády.

Restaurace

Otevírají pozdě večer. Oblíbeným jídlem je meze, skládající se z několika druhů mas, ryb, omáček, salátů a oliv na mnoha talířcích. Pije se rakia nebo místní vína.

Velvyslanectví Turecké republiky v ČR (Na Ořechovce 733/69, 162 00 Praha 6. Tel: 224 311 402)

www.nordzypem-touristik.de/indexb.htm

www.tourism.trnc.net

→ ních hotelů se proměnilo v „letovisko duchů“. Pláž je dlouhá 20 km, mělká voda a zlatý písek. Jen sporadicky vede stezka k osamocenému hotelu anebo nenápadné plážové restauraci. Na jižní straně, v moderní čtvrti Marus, je mezi vojenským prostorem volný přístup k moři. Je neuvěřitelně modré a průzračné.

Starobylé Salamis

Mnohem uvolněnější je pobyt na širokých pískových plážích nedaleko Salamis, kde se nacházejí i ruiny starobylého města. Čím byla Famagusta ve středověku, bylo o tisíc let dříve město, založené legendárním trojským hrdinou Teukrosem. V předkřesťanských dobách bylo Salamis pestrým a živým městem – dokazují to mramorové sloupy pokryté barevným štukem, barevné sochy a polychrómní mozaiky. V době rozkvětu bylo Salamis se 150 tisíci obyvateli největším centrem východní římské říše a nejhezčím městem Le-

vanty. Pak pokryly písečné duny slavnou historii i tu pozdější, byzantskou s křesťanskými bazilikami.

Území, několikrát zničené, naposledy zemětřesením roku 331 a saracénskými nájezdy, dnes zanesené pískem, je obrovské a nepřehledné. Přesto, že je teprve 10 % území archeologicky zpřístupněno, lze toho vidět hodně: největší římský amfiteátr na Kypru, kde usedalo 15 tisíc návštěvníků, mozaiky, lázně, trh a základy baziliky. Ze Salamis pocházel sv. Barnabáš, který v doprovodu apoštola Pavla evangelizoval ostrov. Klášter, zasvěcený svatému, se nachází poblíž antického místa a dodnes zde dožívá několik starých pravoslavných mnichů.

Poslední zeď Evropy

Lefkoša-Nikosia, položena uprostřed roviny Mesaoria, zůstala po pádu berlínské zdi jediným rozděleným hlavním městem v Evropě. Také toto město mělo svou velkou dobu za vlády Lusignanů (1192 až 1489). Z těch časů pochází katedrála sv. Sofie, nádherná francouzské gotiky. Turci ji přestavěli na mešitu (Selimiye Camii). Příkop a hradby s 11 baštami obklopují coby ozubené kolo středověké město.

Nejvýznamnější památky v řecké části města jsou soustředěny na náměstí, kde se nachází rozsáhlé arcibiskupství a jemuž vévodí ohromná socha arcibiskupa Makariose. Tam je i katedrála sv. Jana a Byzantské muzeum, vystavující rozsáhlou sbírku ikon z 5. až 19. století. Zajímavostí je také Muzeum národně-osvobozeneckého boje z let 1955 až 1959, kdy se Kypřané snažili svrhnout britskou nadvládu.

Zatímco se z řecké části města stává moderní evropská metropole s prosklenými obchody a širokými bulváry, v turecké panuje spíše maloměstská a orientální atmosféra. Turisté se ve starém městě toulají úzkými stinnými uličkami se zlatnickými krámkami a pouličními prodavači. Vůni Orientu šíří čilá bazarová čtvrť Arasta, s tu-

reckými kavárničkami, čajovnami, a karavansarejemi. Za pozornost stojí i staré domy s vyřezávanými balkony, malé dvorky s datlovníky i bezpočet kostelů, dnes mešit. Büyükl Han, středověký hotel pro kupce s malou mešitou uprostřed dvora, je nejhezčím příkladem osmanské architektury ostrova.

Starou částí Nikosie probíhá tzv. Zelená linie, zeď a hranice, rozdělující Kypr, a donedávna také jediný přechod mezi Severním a Jižním Kyprem: Ledra Palace Hotel se stráží sil OSN.

Zklamání naděje

Desetiletí byla hranice mezi severem a jihem ostrova téměř nepropustná. Teprve EU vytvořila situaci, kdy se obyvatelé obou dílů ostrova mohli potkat při denních návštěvách. A také turisté přijíždějí.

Kdyby byl jih při referendu 24. dubna 2004 hlasoval pro plán OSN o mírovém sjednocení ostrova, byl by se vyřešil i osud severu. Ale řečtí Kypřané hlasovali proti a členem EU se tak trochu paradoxně stal pouze řecký jih. Zklamání na severu bylo velké. Přesto lidé stále věří, že Evropa pomůže ukončit jejich izolaci.

Zelená linie má dnes zelenou – pro Kypřany z obou částí – a panuje zde čilý ruch. Tuřečtí jezdí na jih pracovat, řečtí na sever do kasin uhasit hazardní vášně, anebo si dát v Girně na terase starého přístavu čerstvou rybu. Ceny jsou na severu o hodně nižší. A navíc Girne je bezesporu nejhezčím přístavem Kypru. ●

MARIAN S. SUCHA